

Történelem – földrajz
(filozófia, társadalomismeret)
munkaközösség
2024/2025

A munkaközösség tagjai

Név	szakok	Mióta tanít a Szerb Antal Gimnáziumban
Bognárné Montovay Ildikó*	Biológia – földrajz	1984
Kalmár Anna	Történelem – olasz	2024
Keszi Dóra	Magyar – történelem	2021
Kissné Korbel Andrea munkaközösségvezető	Magyar – történelem	1997
Lehoczki György*	Földrajz – történelem	1992
Maác László*	Magyar – történelem	1993
Mikecz Tamás	Magyar – történelem	2018
Molnár István	Földrajz – testnevelés	2010
Rubint István	Történelem – portugál	2002
Dr. Szepesi Gábor igazgató	Földrajz – történelem	2002
Veres Ildikó*	Magyar – történelem	2019
Vigh Hajnalka*	Magyar – történelem	2001

A történelem – földrajz munkaközösség az intézmény népesebb szakmai közösségei közé tartozik.

*Jól mutatja az iskolához való kötődést, hogy többen is (Bognárné Montovay Ildikó, Lehoczki György, Maác László, Veres Ildikó, Vigh Hajnalka) egykori Szerb Antal-os diákból lettek gimnáziumunk tanárai.

Történelemoktatás

Mivel gimnáziumunkban négy-, öt- és hatévfolyamos képzés folyik, az egyes képzési formákhoz igazítottuk a haladás ütemét és a tanmeneteket.

Emelt szintű csoportok

A 11. és 12. évfolyamon elsősorban az emelt szintű érettségire készülő diákok számára ajánlott ez a képzési forma. Az alap óraszám itt kiegészül heti 3 plusz órával, ezeken lehetőség nyílik az érettségire (különösen az emelt szintre) való felkészülésre, mind az írásbeli vizsgára, mind a szóbelire.

Ezen kívül – a „kompetenciaközpontúság” jegyében – forráselemzésekre, valamint filmvetítésekre és azok közös megbeszélésére is jut idő.

Vizsga történelemből

A 11. év végén minden diák vizsgát tesz az előző évek tananyagából. A vizsgát 1995-től vezettük be, célja az érettségire való felkészülés. Eredetileg csak szóbeli részből állt, 2006-tól (a kétszintű érettségi követelményeinek megfelelően) kiegészítettük írásbelivel.

Idén, az iskola többi programjára tekintettel, az eddigi hagyományoktól eltérően az írásbelire és a szóbelire is **ugyanazon a napon** kerül sor, a **2024/25-ös tanévben az írásbeli és a szóbeli vizsga időpontja is 2025. március 11.** lesz.

Az írásbeli feladatsor 10-12 kisebb, teszt jellegű feladatból, valamint egy esszé megírásából áll, mindegyre 2 tanóra áll a diákok rendelkezésére. A tesztet számítógépen, a Moodle rendszerben írják a diákok, az esszét pedig papír alapon.

A szóbelin 20 tételből egyet húznak a diákok, ezt kell kifejteniük 30 perc felkészülés után, mintegy 10-12 percen belül.

A vizsgázók először az írásbelivel kezdenek, majd délután következik a vizsga szóbeli része.

A 11.-es vizsga szóbeli tételei 2024/2025-ös tanévre

1. Az athéni demokrácia működése
2. A kereszténység létrejötte és főbb tanításai
3. A középkori európai társadalom: az uradalom, a földbirtokosok és jobbágyok kötelességei és jogai
4. Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai
5. Szent István és a magyar államalapítás

6. Az Aranybulla legfontosabb elemei
7. A tatárjárás és a második honalapítás
8. A középkori város
9. Károly Róbert gazdaságpolitikai reformjai
10. Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája
11. A földrajzi felfedezések és hatásaik (a korai kapitalista gazdaság jellemzői)
12. A reformáció
13. Magyarország a XVI. században: a várháborúk eseményei (1541 – 1568)
14. A Rákóczi-szabadságharc okai, főbb eseményei és eredményei
15. Az ipari forradalmak legjelentősebb területei és főbb találmányai, a gyáripar kezdetei
16. A 18. századi Magyarország demográfiai, etnikai társadalmi viszonyai
17. A felvilágosodás eszmerendszere és főbb képviselői
18. A XIX. század főbb eszmeáramlatainak jellemzői
19. Széchenyi és Kossuth reformprogramja
20. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc: az áprilisi törvények tartalma, jelentősége

Próbaérettségi

A 12. év tavaszán diákjaink – más tantárgyakhoz, pl. a matematikához és az idegen nyelvekhez hasonlóan – próbaérettségi dolgozatot írnak történelemből. Mindenki olyan szintű feladatlapot ír meg, amilyen szintű érettségire jelentkezett, függetlenül attól, hogy milyen szintű csoportba járt odáig. E feladat célja az, hogy megismertesse a diákokat az írásbeli feladatlapok vizuális élményével, tartalmával és szerkezetével, valamint, hogy szembesüljön azzal mit, mennyit és hogyan képes teljesíteni adott idő (180 perc) alatt. Az eddigi tapasztalatok kifejezetten kedvezőek, hiszen diákjaink – gyakran nemcsak az órai készülés keretei közt, hanem egyénileg is – az előző évek írásbeli feladatsorait átnézik és megoldják, így nemcsak a próba-, de a valódi érettségire is készen állnak. Szóbeli részt a próbaérettségi nem tartalmaz.

A próbaérettségi időpontja 2025. március 27.

Történelem érettségi témakörök 2024-2025

A középszintű szóbeli tételsort nem hozhatjuk nyilvánosságra, viszont a vizsga témaköreit igen, annak érdekében, hogy a diákoknak elegendő idő álljon rendelkezésre a felkészüléshez. A témakörök tehát (2025. júniusban) az alábbiak lesznek:

I. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra, pénzügyi és gazdasági ismeretek

- 1.) Károly Róbert gazdaságpolitikai reformjai
- 2.) A földrajzi felfedezések és a kapitalista gazdaság jellemzői
- 3.) Az ipari forradalmak legjelentősebb területei és főbb találmányai, a gyárpar kezdetei
- 4.) A Rákosi-korszak gazdaságpolitikája

II. Népeség, település, életmód

- 5.) A középkori város
- 6.) Demográfiai és etnikai változások a 18. századi Magyarországon
- 7.) Életmód és mindennapok a Kádár-korszakban

III. Egyén, közösség, társadalom, munkaügyi ismeretek

- 8.) A középkori magyar királyság megteremtése
- 9.) Az Aranybulla legfontosabb elemei
- 10.) Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában

IV. Politikai berendezkedések a modern korban

- 11.) A náci Németország legfőbb jellemzői
- 12.) A kommunista ideológia és a sztálini diktatúra jellegzetességei a Szovjetunióban
- 13.) Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években

V. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák

- 14.) A reformáció a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon
- 15.) A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata
- 16.) A reformkor fő kérdései, Széchenyi és Kossuth reformprogramja és vitája
- 17.) Az Európai Unió főbb szervei és működésük
- 18.) A mai Magyarország politikai intézményrendszere: Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer

VI. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés

- 19.) A tatárjárás és a második honalapítás
- 20.) Magyarország a második világháborúban: A területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata
- 21.) A kétpólusú világrend kialakulása, a hidegháborús szembenállás jellemzői
- 22.) Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének okai és eseménytörténete

Társadalomismeret és Állampolgári ismeretek oktatása

E tantárgyak oktatása szintén munkaközösségünk feladata. E tantárgy(ak) tapasztalatai, fogadtatása és érettségi eredményei kifejezetten kedvezőek, hiszen a diákokat a jelen megismerésére sarkallja, továbbá a jövőjükben való könnyebb eligazodást is segíti, ugyanis itt politikai, állampolgári, gazdasági és pszichológiai alapismeretekre tesznek szert tanulóink. Az érettségien is jónéhányan választják vizsgatárgyként.

Iskolai megemlékezések

Immár hagyományosan a történelem szakos kollégák állítják össze a **holokauszt áldozatainak** emléknapján, a **kommunista diktatúrák áldozatainak** emléknapján, valamint a június 4-i **nemzeti összetartozás emléknapján** tartott műsorokat, amelyek rádiós közvetítéssel jutnak el iskolánk diákjaihoz.

Az **október 23-i** megemlékezést szintén munkaközösségünk szervezi, osztálykeretben kérdéssort (vetélkedő kérdéseit) válaszolják meg, vagy projektmunkát készítenek.

Földrajzoktatás

Emelt szintű (fakultációs) csoportok

A 10. évfolyammal véget ér a földrajz oktatása. A tantárgy iránt érdeklődők és az emelt szintű érettségire készülők számára ajánlott ez a képzési forma. Mint minden emelt csoportban, itt is heti 3 órában folyik a tanítás, így lehetőség nyílik átvenni azokat a fontos témaköröket, amelyek már nem részei az előző évek tananyagának. Az érettségi felkészülésnek is fontos eleme ez, habár a nem emelt diákok számára minden évben külön érettségi előkészítőt is tartunk.